

Pro-Skills-filosofia

Aikuiskasvatus perustuu uskoon, että "ihmiset ovat kykeneviä ottamaan elämänsä ohjat omiin käsiinsä ja tekemään muutoksia, eivätkä he ole pelkkiä avuttomia ajopuita rakenteellisten muutosten edessä".

(M.K. Smith, 1994)

Pro-Skills-projekti on osa **European Lifelong Learning** -ohjelmaa (**Grundtvig**) ja Euroopan komission osin rahoittama. Projektin yhdeksän yhteistyökumppania edustavat kahdeksaa eri maata ja yleishyödyllistä järjestöä, joiden erikoisaloihin kuuluvat aikuiskoulutus, terveyden edistäminen ja laaja-alainen päihdetyö.

Pro-Skills on kehittänyt **käytännönläheisen koulutuskonseptin**, jolla edistetään huono-osaisten tai syrjäytyneiden henkilöiden henkilökohtaisia, sosiaalisia ja elämänhallinnollisia taitoja elinikäisen oppimisen perusehtoina.

Projektin taustaa

Huono-osaisten henkilöt ovat usein aikuiskoulutuksen ja elinikäisen oppimisen tarjoamien mahdollisuuksien ulottumattomissa. Näille henkilöille puutteet vuorovaikutustaidoissa ja yksilöllisissä taidoissa toimivat osallistumisen esteenä. Teknisten ja metodologisten taitojen ohessa myös vuorovaikutustaidot ja yksilölliset taidot ovat olennainen edellytys mihin tahansa muodolliseen ja epämuodolliseen koulutukseen pääsyyn ja sen menestykselliseen loppuunsaattamiseen. Ne ovat myös olennaisia osia yksilöllisen ja kulttuurisen identiteetin muovautumisessa ja toimivat tehokkaana suojana riippuvuutta vastaan, ollen näin tärkeässä osassa korkean elämänlaadun saavuttamisessa.

Nämä perustaidot eivät yleensä sisälly aikuiskoulutuksen opetussuunnitelmiin, eikä niiden tehokasta harjoittelua suojatussa koulutusympäristössä tarjota. Silti huono-osaisten ja syrjäytyneiden määrä on kasvussa, ja heiltä nämä taidot usein puuttuvat. Ensimmäinen Pro-Skills-projekti luotiin nimenomaan täyttämään tämä aukko.

Projektin toinen osa, **Pro-Skills2**, keskittyy standardisoituun "kouluta kouluttaja" -konseptiin, joka pätevoittää ja tukee alan ammattilaisia kehittämään huono-osaisten aikuisten henkilökohtaisia, sosiaalisia ja elämänhallinnollisia taitoja. Projektin tavoitteena on päätöksentekijöiden tiedon ja ymmärryksen lisäämisen kautta vaikuttaa opetussuunnitelmiin siten, että näiden perustaitojen harjoittelu tulisi osaksi aikuiskoulutuksen ja elinikäisen oppimisen kenttää, ja siten vakiinnuttaa ja levittää mahdollisimman laajalle Pro-Skillsin innovatiivinen konsepti.

Ks. "social disadvantage" – definition and aspects – Pro-Skills1 Manual s. 21-23 www.pro-skills.eu

"Miksi" perustaitojen edistäminen on tärkeää huono-osaisille aikuisille

Jatkuvasti muuttuvassa maailmassamme tarvitaan yhä enemmän erilaisia taitoja, niin tieteen ja teknologian kuin kansalaistaitojenkin osalta, jotta voitaisiin ymmärtää ja hallita nykyaikaisen elämän monimutkaisia haasteita, joiden vaikeutta talouden synkät näkymät entisestään lisäävät.

Koulutusjärjestelmien reagoitukykyä uusien haasteiden edessä tulee tässä yhteydessä kehittää, jotta työmarkkinoiden tarpeisiin ja globaaleihin kulttuurisiin ja sosiaalisiin haasteisiin voitaisiin paremmin vastata. Tässä yhteydessä tulee erityisen kiireellisesti huomioida nuorten aikuisten suuret vaikeudet työelämään pääsemisessä. Erityisesti on lisättävä entistä joustavampia opintopolkuja, joiden avulla eri elämänvaiheissa olevat henkilöt pääsevät siirtymään eri harjoittelu- ja koulutusväylien välillä, myös muodollisten ja epämuodollisten koulutusväylien osalta, jotka voivat houkuttaa ei-perinteisiä oppijoita.

Pro-Skills päätyi nämä tarpeet huomioon ottaen käyttämään tarkoin kohdistettua lähestymistapaa ja priorisoimaan erityisesti helposti **haavoittuvat ihmiset**, kuten vähän koulutetut, työttömät, erityisen nuoret ja vanhat työntekijät, vammaiset, psyykkisesti sairaat ja vähemmistöryhmät, kuten siirtotyöläiset, jotka ovat **suurella vaaralla syrjäytyä ja jotka elävät kokonaan tukien varassa**.

Tämänkaltaiset ihmiset ovat joko yhteiskunnan tai tiettyjen sen luomien olosuhteiden uhreja. He kärsivät usein heikosta itsetunnosta, heillä on heikot elämönhallintataidot vaihtuvien elämäntilanteiden ja terveysongelmien edessä ja he kokevat usein olevansa voimattomia. Tästä syystä on ensiarvoisen tärkeää tarjota heille mahdollisuus parantaa perustaitojansa. Henkilökohtaiset, vuorovaikutukselliset ja elämönhallinnolliset taidot vaikuttavat myös oppimista ja aktiivista elämään ja yhteiskuntaan osallistumista kohtaan tunnettuun motivaatioon.

Fokus ei ole ulkoisissa tekijöissä, vaan henkilökohtaisissa. Näihin ulkoisiin tekijöihin vaikuttaminen on tällaisen hankkeen puitteissa vaikeaa, mutta tulee silti huomioida, että yhteiskunnalliset olosuhteet, lait ja järjestys vaikuttavat elämän olosuhteisiin ollen olennaisia edellytyksiä integraatiolle.

Perustaitojen opettaminen syrjäytyneille aikuisille tähtää "osallistuvan" yhteiskunnallisen ja sosiaalisen näkökulman tukemiseen. Tästä syystä Pro-Skills-konsepti avautuu parhaiten tiettyä eettistä ja filosofista taustaa vasten.

Syrjäytyneiden ihmisten elämönhallintataidot osana elinikäistä oppimista: taitoperusteista koulutusta tukeva taustateoria

"Itseään hyvin tehokkaina pitävät ihmiset toimivat, tuntevat ja ajattelevat itsestään eri tavalla kuin ihmiset, jotka pitävät itseään tehottomina. He tekevät oman tulevaisuutensa, sen sijaan että yksinkertaisesti ennustaisivat sitä. "

(Albert Bandura)

Ottawa Charter for Health Promotion, yhdessä WHO:n (World Health Organization) kanssa, tunnisti vuonna 1986 elämönhallintataidot osana kykyä tehdä parempia terveyttä koskevia päätöksiä ja mahdollistavana tekijänä elämänikäiseen oppimiseen.

WHO määrittelee elämönhallintataidot kykyä sopeutumiseen ja positiiviseen käyttäytymiseen, joka mahdollistaa yksilölle tehokkaan toiminnan arkielämän haasteiden kohtaamisessa.

Elämönhallintatadot voi kohdistaa omiin toimiinsa tai toimiin muiden hyväksi, kuten myös toimiin oman ympäristönsä muuttamiseksi terveyttä edistävämmäksi.

Elämönhallintataitoihin perustuvalla koulutuksella (Life Skills-Based Education, LSBE) on pitkä historia lasten kehityksen ja terveyden edistämisen alalta. Se tunnetaan nykyään tehokkaana lähestymistapana moniin lasten ja nuorten kehitykseen liittyviin temaattisiin kysymyksiin.

Odotetut oppimistulokset ovat yhdistelmä tietoa, arvoja, asenteita ja taitoja, ja ovat erityisesti yhteydessä kriittiseen ajatteluun, ongelmanratkaisuun, itseohjautuvuuteen ja inter-persoonallisiin taitoihin.

Tehokkaat ohjelmat kohdistetaan nuorten kouluympäristöihin. Tavoitteena on edistää terveitä käyttäytymismalleja ja ennaltaehkäistä riskitekijöitä. On myös osoitettu, että elämönhallintaohjelmat edistävät oppimisprosessia ja opetusmetodeja.

Elämönhallintakoulutus perustuu useiden vuosikymmenien tutkimustuloksiin ja kokemuksiin käyttäytymistieteistä, koulutuksesta ja erityisesti lasten ja nuorten kehityksestä ja oppimisesta, ja siitä, miten he omaksuvat tietoa, asenteita ja taitoja, ja miten he käyttäytyvät.

Elämönhallintakoulutuksen malli pohjautuu vahvasti Albert Banduran sosiaalisen oppimisen teoriaan (tunnetaan myös sosiaalis-kognitiivisena teoriana).

Sosiaalisen oppimisen teoria keskittyy **sosiaalisessa kontekstissa** tapahtuvaan oppimiseen.

Sen mukaan ihmiset oppivat toisiltaan, ja se sisältää myös tarkkailemalla tapahtuvan oppimisen, jäljittelyn ja mallioppimisen. **"Suurin osa ihmisen käyttäytymisestä opitaan tarkkailemalla ja mallintamalla: toisia tarkkailemalla muodostetaan päätelmiä siitä, miten eri käyttäytymismalleja muodostetaan, ja myöhemmin tämä koodattu tieto ohjaa toimintaa."** (Bandura 1977)

Sosiaalisen oppimisen teorian mukaan ihmiset myös todennäköisemmin toimivat tietyllä tavalla, jos he uskovat, että he pystyvät suoriutumaan tästä tehtävästä menestyksekkäästi. He ovat siis minäpystyviä. Maallikkotermein minäpystyvyyttä voisi kuvata itseluottamuksena oppimista kohtaan.

Sosiaalisen oppimisen teoria selittää ihmisen käyttäytymisen jatkuvana kognitiivisten, ympäristöllisten ja käyttäytymiseen liittyvien tekijöiden vuorovaikutuksena.

Minäpystyvyys on keskeisessä osassa Banduran teoriaa, koska se liittyy käsitykseen, joka henkilöllä on mahdollisuuksistaan kohdata haasteita ja ongelmia ja hallita elämänsä tapahtumia. "Minäpystyvyys tarkoittaa uskoa omiin kykyihinsä järjestää ja toteuttaa tarvittavat toimet erilaisissa eteen tulevissa tilanteissa." (Bandura 1986)

Minäpystyvyys ei ole synnynnäinen ominaisuus, vaan se opitaan elämän aikana, ja se voi lisääntyä tai vähentyä elämän tapahtumien myötä.

Sosiaalisen oppimisen teorian toinen tärkeä näkökanta on itsesäätelyn käsite, joka selittää, miten ihmiset valitsevat opitut käyttäytymismallinsa. Itsesäätelyprosessi kuvaa sitä, miten ihmisillä on **omat ajatuksensa sopivasta** tai sopimattomasta käytöksestä, ja miten he **valitsevat** toimintatapansa sen mukaan.

Minäpystyvyys ja itsesäätely ovat tiukasti sidoksissa siihen, onko omien kykyjen ja resurssien käyttäminen elämönhallintataitojen toteuttamisessa mahdollista. Toisaalta elämönhallintataidot ovat tarpeen ongelmien ja tilanteiden kohtaamisessa ja minäpystyvyyden kehittämisessä.

Banduran teorian mukaan yksilö on aktiivinen ja pystyy hallitsemaan elämänsä tapahtumia, ja tämä tarkoittaa ennen kaikkea, että kaikki voivat oppia tekemään samoin.

Elämönhallintataitojen oppiminen on näin mahdollista: ne ovat tärkeitä suojaavia tekijöitä, jotka estävät ihmistä taipumasta vaikeuksien edessä ja auttavat itsetunnon, itseluottamuksen, sisäisen hallinnan ja elämän päämäärien ymmärtämisen kanssa, kuten myös perheen, ystävien ja yhteisön tuen säilyttämisessä.

Useat yhteisöpsykologian tutkimukset osoittavat, että nämä resurssit ovat perustavanlaatuisen tärkeässä roolissa haavoittuvuuden ja erilaisten stressitekijöiden kanssa selviämiseen (Rappaport & Seidman 2000; Wiley & Rappaport 2000). Kyky kohdata stressaavia tapahtumia ja epäedullisia olosuhteita on suoraan yhteydessä sosiaaliseen mukaan ottamiseen ja vaikeisiin tilanteisiin. Yksilökohtaiset taidot löytää yksilöllisiä ja sosiaalisia resursseja (elämönhallintataidot ja sosiaalinen tuki) ovat tärkeässä roolissa tässä.

Elämänhallintataidot ovat myös yhteydessä voimaannuttamisen (empowerment) tunteeseen, "prosessiin, jossa ihmiset lisäävät hallintaansa heihin vaikuttaviin tapahtumiin". Voimaannuttaminen on henkisen hyvinvoinnin ehto, eikä "sitä voi antaa, vaan sen on tultava ihmisten ja heidän muodostamiensa ryhmien sisältä" (Laverack 2007).

Pro-Skills-tiimi pitää sosiaalisia ja yksilöllisiä taitoja perusedellytyksinä elämänhallinnassa ja tärkeinä ennakkoehtoina mihin tahansa muodolliseen tai epämuodolliseen koulutukseen pääsemiseen ja sen menestyksekkääseen loppuunsaattamiseen. Ne ovat myös oleellisia oman sosiaalisen ja kulttuurisen identiteetin mahdollistaviksi tekijöiksi, ja ne nähdään tärkeinä terveiden elämäntapojen perusedellytyksinä. Valitettavasti näiden perustaitojen opetusta on harvoin mukana aikuiskoulutustarjonnassa, eikä aikuisille ole tarjolla paljonkaan mahdollisuuksia tehokkaasti opetella näitä taitoja turvallisessa oppimisympäristössä (Pro-Skills-opetuskonsepti).

Tästä syystä on tärkeää tarjota mahdollisuutta aloittaa uusi oppimisen ja kehityksen prosessi ja kehittää tietoisuutta, taitoja ja kompetenssia kohderyhmille heidän henkilökohtaisissa, yhteisöllisissä ja sosiaalisissa ympäristöissään ja/tai työympäristöissään.

Pro-Skillsin eettinen manifesti

Pro-Skills-konsepti pohjaa tiettyihin eettisiin näkökulmiin, ja jotta konseptia voi käyttää tarkoittamassamme hengessä, tulee nämä näkökulmat hyväksyä ja omaksua.

Uskomme, että kaikilla ihmisillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet, mikä tarkoittaa, että kaikki ovat tasa-arvoisia. Pro-Skills-konseptin kautta ja interventioiden tuloksena pyrimme voimaannuttamaan ja aktivoimaan osallistujat, jotta varallisuus, vaikutusvalta ja aktiivinen osallistuminen yhteiskuntaan ja jokapäiväiseen elämään olisi tasaisemmin jaettu.

Vaikka konseptimme sisältääkin taitojen harjoittelua, se ei tarkoita, ettemme pitäisi kohderyhmäämme taitavana. Kohderyhmämässämme hallitaan taitoja, jotka ovat olennaisia sille, ja nämä, kuten kaikki muutkin taidot, perustuvat kokemukseen ja pohdintaan. Pro-Skills-koulutus tarjoaa väylän muokata taitoja hyödyllisemmiksi ja sitä kautta mahdollistaa aktiivisen osallistumisen epäedullisten olosuhteiden muuttamiseen. Tämä lausuma paljastaa myös uskomme, että marginalisoiminen ja epäedulliset olosuhteet sulkevat ryhmiä ja yksilöitä yhteiskunnan ulkopuolelle. Tämä ohjaa pro-Skills-koulutuksemme fokuksen yhteiskunnallisiin rakenteisiin.

Pro-Skills-konseptimme tähtää täten osallistujien voimaannuttamiseen ja yhdistämiseen, ja pyrkii tätä kautta aktiivisesti muuttamaan yhteiskunnan ja osallistujien olosuhteita.

Näiden näkemystemme saattaminen osallistujien ja potentiaalisten osallistujien tietoon on oleellista intervention suhteen. Pro-Skillsin tarjoamien ongelmanratkaisutapojen, strategian ja tavoitteiden julkittaminen on oleellinen vaihe, jota ei voi välttää. Tähän on sekä eettisiä että pedagogisia syitä. Eettinen ulottuvuus käsittelee tasavertaisia mahdollisuuksia ja käsittelee jokaisen ihmisen oikeutta päättää, millaiseen kehitysprosessiin hän haluaa ottaa osaa. Tämä on myös yhteydessä konseptimme legitimitettiin, jonka saamme osallistujilta sekä eettisin että pedagogisin perustein. Pedagoginen lähestymistapa liittyy metatiedon tärkeyteen, myös pedagogisena peruseriaatteena, ensin tietoisuutena kehityksen tärkeydestä oppimisessa, ja toiseksi oikeutena tietoisuuteen ja oppimisen hallitsemiseen. Pidämme näitä Pro-Skills-oppimiskonseptin avaintekijöinä ja peruseriaatteina.

Pro-Skills-koulutuksen tarkoitus on lisätä elämänlaatua ja terveyttä. Tietämyksemme keskittyy elämän arvoon. Tällä tietämyksellämme voi muuttaa elämänhallintaa ja epätasa-arvoisia olosuhteita. Määritelmämme mukaan tämä myös edistää terveyttä kehittämällä osallistujien yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Pro-Skills-filosofia

Visiomme perustuu näkemykseen kaikkien ihmisten tasa-arvoisista mahdollisuuksista. Eritoten keskitymme sosiaalisesti epäedullisessa asemassa olevien voimaannuttamiseen ja tarpeeseen yhdessä saavuttaa oikeudenmukaisempi ja paremmin erilaiset tarpeet huomioiva yhteiskunta.

Missiomme on parantaa elämäikäisen oppimisen koulutustarjontaa. Tämä lisää vaikeassa asemassa olevien ihmisten hyvinvointia ja terveyttä edistämällä yksilökohtaisia ja sosiaalisia taitoja sekä itseohjautuvuutta. Näitä pidämme perusehtoina, jotta voidaan aktiivisesti kehittää heidän olosuhteitaan.

Perusarvomme

*"Hyvinvointiyhteiskunnat eivät voi välttyä arvovalinnoilta."
(R.M. Titmuss, 1977)*

Tasavertaiset mahdollisuudet

Koulutus on portti mahdollisuuksiin. Kaikilla ihmisillä on perusoikeutenaan kouluttautua ja kehittää itseään, itsenäisyyttään ja identiteettiään. Näille päämäärille on ehdottoman tärkeää, että opettamisen ja oppimisen vapautta puolustetaan ja että kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet kouluttautua.

Sosiaalinen oikeudenmukaisuus

Tasa-arvoinen mahdollisuus osallistua elinikäiseen oppimiseen on edellytyksenä, jotta voidaan vähentää köyhyyttä, syrjintää, työttömyyttä ja muita pois sulkemisen muotoja. Tämä on elintärkeää, jotta voidaan kehittää sosiaalista integraatiota ja monimuotoisen yhteiskuntamme jokaisen jäsenen arvon, arvokkuuden ja tasa-arvon kunnioitusta.

Demokratia

Pyrkimys taata sosiaalisesti epäedullisessa asemassa oleville ihmisille tasavertainen mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen ja muihin resursseihin, hyväksymättä minkäänlaista syrjintää, tarjoaa mahdollisuuden todellisen demokratian rakentamiseen.

Osallistuminen ja aktiivinen kansalaisuus

Sosiaalisesti epäedullisessa asemassa olevia ihmisiä kannustetaan osallistumaan päätöksentekoon, muokkaamaan vaikeita elinolosuhteitaan, rakentamaan omaa tulevaisuuttaan ja täten poliittisesti vaikuttamaan yhteiskunnan hyvinvointiin.

Solidaarisuus

Pyrkimys toimia sosiaalisesti vaikeassa asemassa olevien ihmisten puolesta osoittaa solidaarista asennetta: ihmisten arvon, potentiaalın ja perustaitojen kehittyessä solidaarisuus auttaa tasa-arvon edistämässä.

Autonomia

Uskomme, että edistääksemme epäedullisessa asemassa olevien aikuisten vastuullista itsemääräämisoikeutta, tulee heidän olemassaolevat vahvuutensa ja resurssinsa löytää, ja heistä tulla oman elämänsä päähenkilöitä.

Tämä on mahdollista saavuttaa perustaitojen toimeenpanolla, mutta myös vuorovaikutukseen perustuvilla suhteilla ja ympäristötekijöiden myötävaikutuksella.

Yhteistoiminta

Yksilöt vahvistuvat toimiessaan yhteisen päämäärän hyväksi. Ennaltaehkäisy ja koulutuksen ammattilaisina uskomme, että me voimme parantaa sekä ammatillista asemaa ja elämänikäisen oppimisen laatua toimimalla yhdessä.

Kumppanuus

Perheiden, järjestöjen, poliitikkojen ja muiden sidosryhmien välinen kumppanuus on tärkeää koulutuksen laadulle ja yksilöiden voimaannuttamiselle. Vastaavasti uskomme, että ihmisten väliset suhteet ovat tärkeitä muutoksen tekijöitä.

Kulttuuri-identiteetti

Kohtelemme jokaista ihmistä välittäen ja kunnioittaen, ottaen huomioon kulttuurierot ja henkilökohtaiset arvot. Tähtäämme parempaan tietoisuuteen kulttuurisesta ja etnisestä diversiteetistä. Sosiaalinen ja kulttuurinen identiteetti on myös oppimisen väline, ja voi muodostaa tärkeän perustan terveille itsetunnolle.

Pro-Skillsin koulutuskonsepti elinikäiseen oppimiseen

Elinikäinen oppiminen on "[...] kaikki elämän aikana tapahtuva oppiminen, joka tähtää tiedon, taitojen ja pätevyyden kehittämiseen henkilökohtaisella, yhteiskunnallisella ja/tai työllisyyden tasolla tarkasteltuna." (European Commission on Education and Training [Euroopan komissio, koulutus ja harjoittelu], 2006).

Elinikäinen oppiminen, muodollinen tai epämuodollinen, kestää koko elämän; se koostuu sekä teorian tiedosta että käytännön taidoista ja sisältää kaikkien taitojen hankkimisen, kehittämisen ja lisäämisen.

Pro-Skills-konsepti sisältää elementtejä ja perusperiaatteita innovatiivisista lähestymistavoista, kuten itsesäädely, tuottava, yhteistoiminnallinen ja kokemukseen perustuva oppiminen aikuiskoulutuksessa.

Nämä lähestymistavat vaikuttavat olevan perinteisiä opetusmetodeja tehokkaampia taitojen ja tiedon pysyvän kehityksen kannalta. Oppijat ovat oppimisprosessissa objektien sijaan subjekteja, koska he harjoittelevat oppimisprosessiensa säätelyä itse.

Voimaannuttamisen konseptille perustuva keskittyminen henkilökohtaisiin avainosaamisen alueisiin elämänhallinnassa vaikuttaa myös järjestöjen, samoihin asioihin keskittyneiden ryhmien ja yhteiskunnan, kapasiteettiin vaikuttaa elämänympäristöön ja terveystyöskäytymiseen. Tästä syystä tämä metodologinen valinta heijastaa myös Pro-Skillsin eettisiä ja filosofisia periaatteita.

Pro-Skills-konseptin metodologiset periaatteet

"Teoria vailla käytäntöä johtaa tyhjään idealismiin, ja toiminta ilman filosofista pohdintaa johtaa ajattelemattomaan aktivismiin."

(Elias & Merriam, 1980)

Ihmisillä on potentiaalia, resursseja ja kykyjä, joita voidaan kehittää elämän tavoitteiden ja hyvinvoinnin saavuttamisessa. Painotamme yksilön henkilökohtaista kasvua ja oppimisen itseohjautuvuutta.

Käytämme **kokemusperäistä lähestymistapaa**, koska siinä oppijan kokemus korostuu päätekijänä oppimisprosessiin ja muutokseen osallistuttaessa.

Kaikkien aistien stimulointi saa ihmiset "tuntemaan" kokemansa: oikeisiin kokemuksiin yhdistetyt tunteet auttavat vahvistamaan oppimisprosessia ja muutosta. Tosielämän tilanteiden simulointi edistää harjoiteltujen taitojen siirtämistä arkielämään.

Suosimme **epätavanomaisia metodeja**, koska uskomme, että etukäteen määritellyt kaavat ja perinteiset ja tunnustetut menetot, tai teknologiset välineet, saattaisivat tuntua oppimisen esteiltä sosiaalisesti epäedullisessa asemassa oleville ihmisille. Tämä ei-teknologiaan-nojaava ("unplugged") lähestymistapa vaatii kouluttajaa olemaan aidompi ja spontaanimpi ja rohkaisemaan osallistujia.

Lisäarvoa saadaan **suojatusta ympäristöstä**, jossa yksilöt saavat harjoitella, kokeilla ja tuntea omien rajojensa mukaan ilman suorituksen tuomitsemista ja arviointia.

Pyrimme yhdessä edistämään **luottavaista ja aitoa ilmapiiriä**, joka tukee ihmisten itsetuntoa, kuten myös minäpystyvyyden tunnetta, joka on oppimisprosessin olennainen edellytys.

Pro-Skillsin innovatiivinen opetusmenetelmä perustuu suurelle pelien ja vuorovaikutusdynamiikkaharjoitusten käytölle. Nämä toimivat työkaluina, joiden avulla Pro-Skillsin filosofiaa toteutetaan: ne stimuloivat ihmisiä syventymään ajatuksiinsa ja tuntemaan kokemuksena "tässä ja nyt", ja tukevat heidän omiin resursseihinsa pohjautuvaa elämänmuutosta. Käytännössä ne pyrkivät luomaan osallistujille edellytyksiä harjoittaa taitoja, joita he tarvitsevat saavuttaakseen tarpeisiinsa perustuvat tavoitteet; auttamaan ihmisiä luomaan suhteita ja vuorovaikutuksen kautta keksimään ratkaisuja ongelmiin.

Ihmiset voivat reagoida eri tavoin tällaisiin harjoituksiin tai löytää hyviä mahdollisuuksia tunnustaa hyvin syviä tunteita ja tilanteita: kouluttajien tulee olla hyvin varovaisia käyttäessään näitä tekniikoita ja pelejä ja ottaa tehokkaasti huomioon erilaiset dynaamiset suhteet, joita kehittyä, myös tarjoamalla vaihtoehtoisia ratkaisuja. Tämän vuoksi on tärkeää tehdä sopimus osallistujien kanssa sitouttaakseen ihmiset tiettyihin asioihin ja tehdäkseen heistä vastuullisia omien valintojensa seurauksista.

Jotta kouluttajat voisivat menestyksellä käyttää tätä metodologiaa ja toteuttaa Pro-Skillsin filosofian ilmaisemat tavoitteet, ehdotamme tätä koulutustapaa: me uskomme, että Pro-Skills-koulutuskonseptin menestyksellä toteuttaminen sosiaalisesti epäedullisessa asemassa olevien ihmisten kanssa vaatii taitoja, luonteenpiirteitä ja tehtäviä, jotka ovat olennaisia toimiakseen tässä yhteydessä.

Monet kouluttajat osaavat jo käyttää mainittuja pelejä ja tekniikoita, mutta heidän täytyy olla tietoisia, että Pro-Skills-konseptissa nämä samat metodologiat saavat uusia merkityksiä. Siksi Pro-Skills-koulutuskonseptista kiinnostuneiden kouluttajien täytyy läpikäydä koulutus ehdottamallamme tavalla, kuten myös tässä lyhyessä tiedotteessa on todettu.

Käyttämällä tätä holistiseen lähestymistapaan perustuvaa koulutusehdotusta kouluttajat voivat keskustella ja miettiä omaa rooliaan tämän muuttuvan maailman monimutkaisten sosiaalisten tarpeiden suhteen.

Pro-Skills-projekti on käynnissä oleva prosessi, joka tarvitsee lisäkehitystä: kouluttajia ja ammattilaisia, jotka ovat valmiita hyväksymään Pro-Skillsin filosofian ja sitoutumaan sen "subjektiivisen" näkökulman harjoittamiseen. Heidän täytyy myös pitää yllä kollektiivista ajattelua ja ajatustenvaihtoa. On myös tärkeää kerätä kokemuksia Pro-Skills-konseptin implementoinnista lopullisten kohderyhmien kanssa, jotta sitä voidaan arvioida: julkisen rahoituksen ollessa tällä hetkellä vähäistä tulee tämän esityksen saavuttaa konkreettisia tuloksia, ja sen arvojen näkyä, jotta se voisi levitä ja juurtua muiden alan ammattilaisten ja järjestöjen joukkoon.

Olemme myös tietoisia siitä, että Pro-Skills-konsepti tulisi integroida laajempaan ennaltaehkäisyohjelmaan, näin lisäten sidosryhmien osuutta ja vuorovaikutusta eri tasoilla julkisten palvelujen (sosiaali- ja terveyspalveluiden), koulutuksen ja harjoittelun tarjoajien välillä saavuttaakseen korkeat tavoitteensa edistää oikeudenmukaisempaa ja terveempää yhteiskuntaa.